

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑ Α

A1. Σχολ. Σελ. 112

A2. Σχολ. Σελ. 25

A3. α. Σ, β. Σ, γ. Σ, δ. Σ

A4. α. Λ β. $f(x) = \begin{cases} x^2, & x \leq 1 \\ \frac{1}{x}, & x > 1. \end{cases}$

ΘΕΜΑ Β

B1.

$$f(x) = x^2 - 2x + 1 + 1 = (x - 1)^2 + 1$$

B2. $f'(x) = 2(x - 1) > 0$ στο $(1, +\infty)$, συνεχής στο $[1, +\infty)$, άρα γν. αύξουσα στο $[1, +\infty)$ δηλ. $1 - 1$ οπότε αντιστρέφεται.

Έστω $y = (x - 1)^2 + 1 \Leftrightarrow y - 1 = (x - 1)^2 \stackrel{y \geq 1, x \geq 1}{\Leftrightarrow} x - 1 = \sqrt{y - 1} \Leftrightarrow x = 1 + \sqrt{y - 1}, y \geq 1$.

Οπότε $f^{-1}(x) = 1 + \sqrt{x - 1}, x \geq 1$.

B3. $g(x) = \begin{cases} 1 + \sqrt{x - 1}, & x \geq 1 \\ e^{ax} - e + 1, & x < 1 \end{cases}$

Η g είναι συνεχής στο $(1, +\infty)$ και στο $(-\infty, 1)$ ως πράξεις συνεχών. Αφού είναι συνεχής στο \mathbb{R} , θα είναι συνεχής και στο 1. Δηλ. $\lim_{x \rightarrow 1^+} g(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} g(x) = g(1)$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} (1 + \sqrt{x - 1}) = \lim_{x \rightarrow 1^-} (e^{ax} - e + 1) \Leftrightarrow e^a = e \Leftrightarrow a = 1.$$

B4. (i) $\lim_{x \rightarrow +\infty} (1 + x - \sqrt{x^2 - 1}) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(1+x-\sqrt{x^2-1})(1+x+\sqrt{x^2-1})}{1+x+\sqrt{x^2-1}} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(1+x)^2 - \sqrt{x^2-1}^2}{1+x+\sqrt{x^2-1}} =$
 $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x+2}{1+x+\sqrt{x^2-1}} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x\left(\frac{1+\frac{1}{x}}{x}\right)}{x\left(\frac{1}{x}+1+\sqrt{1-\frac{1}{x}}\right)} = \frac{2}{2} = 1.$

(ii) $\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{\frac{g(x)-g(1)}{x-1}}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{e^x - e}{x-1} \stackrel{0 D.L.H.}{\Rightarrow} \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{g(x)-g(1)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} e^x = e.$

(iii) $\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\frac{g(x)-g(1)}{x-1}}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\sqrt{x-1}}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{1}{\sqrt{x-1}} = +\infty$

Άρα αφού $\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{g(x)-g(1)}{x-1} \notin \mathbb{R}$ δεν είναι παραγωγίσιμη στο 1.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. $f(x) = 2^x + x^2 - 2x - 1$

$$f'(x) = 2^x \ln 2 + 2x - 2$$

$$f''(x) = 2^x (\ln 2)^2 + 2 > 0$$

Άρα η f' θα γνησίως αύξουσα

Γ2. $f(x) = 2^x + x^2 - 2x - 1$. Παρατηρούμε ότι $f(0) = 0$ και $f(1) = 0$. Θα δείξουμε ότι δεν υπάρχουν άλλες ρίζες.

Έστω ότι είχε 3 ρίζες $\rho_1 < \rho_2 < \rho_3$.

Η f είναι συνεχής στο $[\rho_1, \rho_2]$, παραγωγίσιμη στο (ρ_1, ρ_2) με $f(\rho_1) = f(\rho_2) = 0$, άρα από Θεώρημα Rolle υπάρχει ένα, τουλάχιστον, $x_1 \in (\rho_1, \rho_2)$ τέτοιο, ώστε $f'(x_1) = 0$.

Η f είναι συνεχής στο $[\rho_2, \rho_3]$, παραγωγίσιμη στο (ρ_2, ρ_3) με $f(\rho_2) = f(\rho_3) = 0$, άρα από Θεώρημα Rolle υπάρχει ένα, τουλάχιστον, $x_2 \in (\rho_2, \rho_3)$ τέτοιο, ώστε $f'(x_2) = 0$.

Η f' είναι συνεχής στο $[x_1, x_2]$, παραγωγίσιμη στο (x_1, x_2) με $f'(x_1) = f'(x_2) = 0$, άρα από Θεώρημα Rolle θα υπήρχε ένα, τουλάχιστον, $\xi \in (x_1, x_2)$ τέτοιο, ώστε $f''(\xi) = 0$. Το οποίο είναι άτοπο από το ερ. Γ1.

Γ3.

Η f' είναι συνεχής στο $[0, 1]$

$$f'(0) = \ln 2 - 2 < 0$$

$$f'(1) = \ln 2 > 0$$

Άρα από το Θ. Bolzano υπάρχει 1 τουλάχιστον $x_0 \in (0, 1)$: $f'(x_0) = 0$. Αφού η f' είναι γνησίως αύξουσα, θα είναι μοναδικό.

$$\text{Αν } x < x_0 \xrightarrow{f' \text{ γν. αύξουσα}} f'(x) < f'(x_0) \Leftrightarrow f'(x) < 0$$

$$\text{Αν } x > x_0 \xrightarrow{f' \text{ γν. αύξουσα}} f'(x) > f'(x_0) \Leftrightarrow f'(x) > 0$$

Είναι και συνεχής στο x_0 , άρα παρουσιάζει ελάχιστο στο x_0 .

Γ4.

Θέτω $F(x) = f(x+1) - f(x)$

$$F'(x) = f'(x+1) - f'(x)$$

$$x < x + 1 \xrightarrow{f' \text{ γν. αύξουσα}} f'(x) < f'(x+1) \Leftrightarrow F'(x) > 0 \Leftrightarrow F \text{ γνησίως αύξουσα.}$$

$$f(x^4 + 2) - f(x^4 + 1) > f(x^2 + 4) - f(x^2 + 3) \Leftrightarrow F(x^4 + 1) > F(x^2 + 3)$$

$$\xrightarrow{F \text{ γν. αύξουσα}} x^4 + 1 > x^2 + 3 \Leftrightarrow x^4 - x^2 - 2 > 0 \Leftrightarrow x^2 > 2 \Leftrightarrow x > \sqrt{2} \text{ ή } x < -\sqrt{2}.$$

ΘΕΜΑ Δ

$$\Delta 1. 2f'(x)f(x) = 4x^3 + 12x^2 + 16x + 8 \Leftrightarrow 2f'(x)f(x) = 4(x+1)(x^2 + 2x + 2)$$

$$\Leftrightarrow 2f'(x)f(x) = 2(2x+2)(x^2 + 2x + 2) \Leftrightarrow 2f'(x)f(x) = 2(x^2 + 2x + 2)'(x^2 + 2x + 2)$$

$$\Leftrightarrow (f^2(x))' = ((x^2 + 2x + 2)^2)' \Leftrightarrow f^2(x) = (x^2 + 2x + 2)^2 + c$$

$$f^2(0) = 4 + c \xrightarrow{f(0)=2} c = 0$$

$$f^2(x) = (x^2 + 2x + 2)^2 \Leftrightarrow |f(x)| = |x^2 + 2x + 2|$$

$x^2 + 2x + 2 > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

$$|f(x)| = x^2 + 2x + 2 > 0$$

$f(x) \neq 0$ και συνεχής (ως παραγωγίσιμη), άρα διατηρεί σταθερό πρόσημο.

$$f(0) = 2 > 0, \text{ οπότε } f(x) > 0$$

Άρα $f(x) = x^2 + 2x + 2$

$$\Delta 2. f'(x) = 2x + 2$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = -1$$

$$f'(x) > 0 \Leftrightarrow x > -1$$

$$f'(x) < 0 \Leftrightarrow x < -1$$

Η f είναι συνεχής στο -1 , άρα η f είναι γν. φθίνουσα στο $(-\infty, -1]$ γν. αύξουσα στο $[-1, +\infty)$, και παρουσιάζει ελάχιστο το $f(-1) = 1$.

$$\Delta 3. f(x) - 1 + |ln|x|| = 0 \quad (1)$$

Η f παρουσιάζει ελάχιστο το ένα, άρα $f(x) \geq 1 \Leftrightarrow f(x) - 1 \geq 0$. Η ισότητα ισχύει για $x = -1$. (2)

$$|ln|x|| \geq 0. \text{ Η ισότητα ισχύει για } ln|x| = 0 \Leftrightarrow |x| = 1 \Leftrightarrow x = \pm 1 \quad (3)$$

$$(1), (2), (3) \Rightarrow x = -1.$$

$$\Delta 4. f(x) \leq g(x) \Leftrightarrow f(x) - g(x) \leq 0$$

$$\text{Έστω } \varphi(x) = f(x) - g(x)$$

$$\varphi(x) \leq \varphi(0)$$

Η φ είναι παραγωγίσιμη στο 0 , το 0 είναι εσωτερικό σημείο του \mathbb{R} , και παρουσιάζει μέγιστο στο 0 .

$$\text{Από το Θ. Fermat } \varphi'(0) = 0$$

$$g'(0) = f'(0) \Leftrightarrow g'(0) = 2$$

Άρα η εξίσωση της εφαπτομένης είναι $y - g(0) = g'(0)x \Leftrightarrow y = 2x + 2$

$$\Delta 5. 2x < g(x) - 2 < xg'(x) \stackrel{x>0}{\Leftrightarrow} 2 < \frac{g(x)-g(0)}{x} < g'(x)$$

Θ.Μ.Τ στο $[0, x]$.

g συνεχής στο $[0, x]$, παραγωγίσιμη στο $(0, x)$, άρα θα υπάρχει ένα τουλάχιστον

$$\xi \in (0, x) : g'(\xi) = \frac{g(x)-g(0)}{x-0}$$

$$0 < \xi < x \xrightarrow{g' \text{ γν. αύξουσα}} g'(0) < g'(\xi) < g'(x) \Leftrightarrow 2 < \frac{g(x)-g(0)}{x} < g'(x)$$

ΜΠΟΤΣΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ